

CIJENA listu : U preplati za listav god. K 36 —, za polugodište K 18 —, trnjenečno K 9 —, mjesecno K 360, u maloprodaji 12 fl. pojedini broj. OGЛАШI primaju se u upravi Štata, trg Gustoza 1

HRVATSKI LIST

Izlaže svaki dan u 5 sati ujutro.

U Puli, ponedjeljak 4. ožujka 1918.

HRVATSKI LIST izlaže u nakladnoj tiskari JOSIP KRMPOTIĆ u Puli trećeči Gustoza 1. Uredništvo: Siliška ulica hr. 24. — Odgovorni urednik JOSIP HAIN u Puli — Rukopisi se ne vraćaju. Čekaju se na poštu. Stad. 26.795.

Godina IV.

Broj 955

RATNI IZVJEŠTAJI:

Austro-ugarski.

Beč, 3. (D. u.) Službeno se javlja: Na Pjavi više nenačinjenih napadaja vatrom. Od jučer o podne spriječava u gorju jako padanje snijega svaku bojnu djelatnost. U Podolju su austro-ugarske prednje čete osvojile poslije kratkog boja Smerinku. Kod osvajenja Gorodeka pređalo se je zapovjedništvo jednog sibirskog zbora i zapovjedništvo pješadijske divizije. — Jučer je primirje sa Rumunjskom bilo otakzano. Na to se je rumunska vlast izjavila pravnom, da na novo pregovara o primirju, kojim bi pregovaranjima imala slijediti mirovna pregovaranja na temelju uvjeta, postavljenih od središnjih vlasti. — Poglavica generalom stožera.

Njemački.

Berlin, 3. (D. u.) Iz velikog se glavnog stana službeno javlja: Zapadno bojište. Bojna skupina prijestolonačnjika Rupprechta: Zapadno od Lombardija zarobljeno više Belgijanaca. Brandenburgske naftajne čete dopremile su izvidničke navele kod Newcastle-a 60 Portugalaca, među kojima 3 časnika. — Bojna skupina njemačkog prijestolonačnjika: Francuske kumpanije napadaju na veće, poslije višesatne pripreme vatrom, nože položaje kod Corbenyja; suzbite su u protuudarcu. U Champagni je bojna djelatnost privremeno oživjela u bojnim odsjećima od 1. ožujka. — Istočno bojište. Bojna skupina princa Leopolda bavarskoga: Operacije, započete poslije izmaka ugovora o primirju, dovede do velikih uspjeha. Čete g.-o. Kirchbacha projurile su, da podupru nevojničko pučanstvo, u pobjedonosnom pohodu Livonsku i Estonsku, prateći od dijelova preko smrznutog Moonsunda napredujuće posao Baltičkih otoka te od estonskih pukovnija. Reval i Dorpat su osvojeni. Druge čete stope pred Narvalom. Vojake g.-o. pl. Kirchbacha i g.-f.-m. pl. Eichhorna osvojile, nezadrživo prodruči preko Dvinska i Minska, poslije ljudnih bojeva Pskov te Polock i Beresov. U Dobrujskom sjedilištu se poljske divizije. Dijelovi Linsingenove bojne skupine su sporazumno sa ukrajinskim vladom iz mnogostruktih bojeva otvorili željezničku cestu preko Sunlineza i Rjesice na Dnjepru do Comele. Druge divizije, pod vodstvom generala Knaerzera, slomivši neprijateljski otpor, prošli su od neprijatelja željeznicu, koja vodi u Kljev i željezničku prugu Kljev-Smerinka. Dne 1. ožujka osvojen je Kljev u društvu sa Ukrajincima. Njemačke i austro-ugarske čete unidješe u Šmerinku. — Niye još ustanovljeno, koliko od prilike iznasa neprijatelju oduzeti pljen. U koliko ima o tome vijesti, nalazi se u našim rukama: 800 zarobljenih časnika i 57 000 momaka; na pljenju: 2.400 topova i preko 5.000 strojnih pušaka, više hiljada vozila, među kojima preko 500 automobila i 11 oklopljenih automobila, preko 2 milijuna topovskih taneta i 128.000 pušaka, 800 lokomotiva i 8.000 željezničkih vozova. K tome pridolazi pljen iz Revala t. j. 13 časnika, 500 momaka, 220 topova, 22 ljetala i mnogo željezničkog materijala. — Mackensenova bojna skupina: Jučer je otkazano primirje sa Rumunjskom. Nato se je rumunska vlast izjavila spremnom, da na temelju uvjeta, stavljenih od središnjih vlasti, započne nova pregovaranja o dalnjem primirju. Ovom bi primirju imali slijediti mirovni pregovori. Sa ostalih bojišta ništa nova. — Ludendorff.

Iz Rusije.

Petrograd, 1. (D. u.) Petrogradska brzjavna agentura javlja: O pitanju, da li mir ili rat, izdalo je vijeće pučkih povjerenika okružnicu. Sovjet dobiva iz sviju djejstva Rusije, u glavnom preko sovjeta i političkih organizacija, odgovore. Većina brzjavnih se odgovora izjavlja za mir. Kronstadt je gradsko vijeće za rat. Nekoliko sovjeta zahtjeva, neka se sazove sveopća skupština, da se raspravlja o predmetu. „Pravda“ smatra činjenicu veoma značajnom, da pristaše mira traže ipak organizaciju crvene vojske.

Petrograd, 2. (D. u.) Petrogradska brzjavna agentura javlja: Izvršujući glavni odbor proglašuje, da su glasine, e pučki povjerenici namjeravaju zapustiti Petrograd, neistinite. Oni će ostati u gradu, da pripreme silnu obranu grada. Pitanje će napuštenja glavnog grada postati aktuelnim tek u zadnjoj fazi, u očigled skrajne pogibelji, koja međutim ne postoji.

Mir sa Rusijom potписан.

Beč, 3. Dopisni ured javlja iz Bresta Litovskog od 2. t. m.: Tijekom današnjeg dana vršile su se rasprave između predsjednika i pojedinih članova savezničkih i ruske delegacije. Naredna će se plena sjednica obdržavati u nedjelju, u 11 sati prije podne.

Beč, 3. Dopisni ured javlja iz Bresta Litovskog: Posebno izdanje dozvoljeno: Mirovni je ugovor sa Rusijom, sa do datnim prijedlozima, bio potpisani danas, dne 3. ožujka, u 5 sati poslije podne.

Nijemci pred Petrogradom.

Stockholm, 2. Iz Kronštadta prispeće u Petrograd mornarička odjeljenja, da štite glavni grad Rusije od njemačke provale.

Zenica, 2. Pariški listovi primaju iz Petrograda vijest, da su Nijemci zaustavili prodiranje proti ruskom glavnom stanu.

Pariz, 2. Prema nekoj petrogradskoj brzjavci ovdješnjih listova vidjeni su u blizini glavnog grada njemački konjanički odjeli.

Zurih: 3. „Neue Zürcher Zeitung“ javlja: Očekuje se, da će boljševici bez boja isprazniti Petrograd. — „Zürcher Morgenzeitung“ javlja, da su njemačke čete sa triju strana prodrije u petrogradsku guberniju te da su već prekoračile glavnu cestu.

Pregovaranja u Bukarešti.

Berlin, 2. „Vossische Zeitung“ piše, e se može smatrati, da su se pregovaranja u Bukareštu izjavljala. Čini se, kao da je odgovor kralja Ferdinandu na predlog četvornog saveza bio nezadovoljiv. Kühlmann i grof Czernin oputovale iz Bukarešta. — Prema vijestima iz bečkih krugova ovi navodili „V. Zeitung“ ne odgovaraju činjenicama. Još nije došlo do preloma pregovaranja sa Rumunjskom, premda bečki službeni krugovi nisu polagali u ova pregovaranja bogzna kakvih nade. Krivdu na tome nosi Rumunjska, koja, ne obazljući se na današnji položaj, zahtjeva, da joj se odstupe dijelovi monarkije. Sada ima odlučujući riječ kralj Ferdinand, koji još nije odgovorio na Czerninove predloge. Pošto će ali rok za odgovor isteći u nekoliko sati, to će se naskoro doznati, kakvo stanoviste zauzima kralj Ferdinand prema zahtjevima središnjih vlasti.

Monaco, 2. Vijesti, da su se mirovna pregovaranja sa Rumunjskom izjavljala, čini se, da odgovaraju istini i to obzirom na rješenje pitanja pripadnosti luke Konstanca, koju Bugari zahtjevaju za sebe, pitanja zaslivanja transilvanskih granica i obzirom na činjenicu, da Nijemci zahtijevaju, neka Rumunjska preuzeme trajne obveze obzirom na industriju petroleja. Ministru-predsjedniku Radoslavovu blizu stopeći listovi piše, da će pregovaranja veoma malo trajati, jer se neće dozvoliti, da se Trockijeva igra opetuje.

* Iz Hrvatske. Listovijavljaju da je stigao u Zagreb predsjednik Jugoslavenskoga kluba dr. Korošec, te da je već konferirao s članovima kluba Starčevićeve stranke. Time se je aktivno započela organizacija narodne snage. Dr. Korošec ima da dade direktivu politici, koju će voditi odsele jugoslavenski političari u Banovini. Istodobno se obdržavala sjednica hrvatsko-srpske koalicije, koja je došla dugo trajala. Uspjeh ni jedne ni druge nije još za sada poznat.

* Iz njemačkog državnog sabora. Državni je sabor zaključio prvo čitanje proračuna, koje je bilo upućeno glavnom odboru i odgodilo se do 12. ožujka.

* Pokušani atentat na njemačko poslanstvo u Bernu. Bernski listovijavljaju, da je putem paketa, poslanog poštom, bio pokušan atentat proti njemačkom poslanstvu u Bernu. Atentat je osuđen oprezenošću poslaničkog osoblja. Redarstvo je ustavilo, da se je pošljkom sa fostorom kušalo zapaliti zgradu, da pošljka potječe od ruke vještaka i da bi kod neopreznog rukovodjenja mogao buknuti požar.

* Talijanski Izvještaj od 2. t. m. Radi nepogodnog je vremena bila jučer bojna djelatnost na čitavoj fronti neznačna. Naše su ophodnje otele neprijatelju na visoravni Asiaga oružja i municije. Jedna je francuska ophodnja prešla rijeku Piave te dopremila nekoliko zarobljenika.

Političke vijesti.

Što je sa mirom?

Pod tim naslovom piše praški „Venkov“ u svom uvodniku: „Oštrom željeznom prutovima imalo bi se išibati one, koji su ovaj rat izazvali“. govorili su starji Rimljani, na početku prvog gradjanskog rata i k tomu priponjali: „Lako je rat potpiriti, teško zaustaviti“. Istina je zadnjih riječi i idućnjom istinom. Rat bjesni već preko tri i po godine, a nitko jošte ne zna, kad će zapravo biti dovršen. Svi proročanstva, da čovječanstvo neće dugi više snesti te borbe, nestaje; rasplinjuše se u ništa. Upravo se sada povratio izvjestitelj „Vossische Zeitung“ sa zapadnog bojišta, te na široko opisuje, koliko li je tam vojnika u prvoj

mniji, koliko ogromnih pričuva, kakvih li ogromnih topovskih kola, kakvih li zaliha strijeljiva. Sve, što smo dosad u toj stvari vidjeli, sve će biti nadmašeno! A takove priprave na užasnu bitku čine se, vele, na obim stranama. Čuda li, da nam taj izvještaj ne nabrja, koliko će mrtvaca zahtijevati taj novi boj, ta strašna borba. A među svim tim, ozivlju se državnici ratujućih država, krijući se nad užasnim ubijanjem ljudi i govore o potrebi sveopćeg mira. Ali tim se govorima ništa dosad u toj žalosnoj drami ne manjuje, a niti ne odstranjuje. Još najbrže da se takovim govorima taj užas samo produžuje! Sto vrijede za nas riječi o miru, kad stojimo pred novom katastrofom na zapadnom bojištu, koja svojim zašnjajem i svojim užasima ima da nadmaši sve dosadanje bojeve? Kako možemo da poravnamo izreke o neophodnoj potrebi mira s tom drzvitom zbiljom?! A gdje je pak jamstvo, da će to biti već posljednji boj, koji se sada pripravlja? — Nigdje! Iza njega može slijediti borba za borbom, čim dalje, tim više ludja i užasnija... Takav je u zbijli položaj! Državnici govore, a vojnici se bore. Mislio bi se ipak, da će odmah iza mirovnih govorova slijediti i mirovni čini, ili barem pokušaji za takove čine, ali međutim viđamo samo nove grozničave priprave na nova krovila. Tko ima da protiv toga protestuje? Sirokim se masam to nemoguće! — Svaki iskaz slične vrste proglašuje se većizdajstvo. — Sto se ima dakle dogoditi? Da li se je moguće nadati, da će se te prilike doskora promijeniti, te da će u istinu mjesto puklih govorova nadocišči čas iskrenog pregovaranja? — Tu smo eto pred pitanjem, koje mora biti već jednom ozbiljno riješeno. Odjekoji vapi za mir, a mir je još uviđek daleko, možda još i da je, negoli bijaše iknda prije! — Istina, dobiamo vijesti, da Njemačka Rusiji diktira mir. Ali mirovni su uvjeti tako tvrdi i podmlukli, da ih se i sam vladin pristaša, vodja njemačke socijalne demokracije, Scheidemann, prestražio. Rekao je u njemačkom rajstagu, da će Njemačka mjesto mira i prijateljstva na istoku postići baš obratno. Dalje je kazao: „Pokušaj, sklopiti mir na zapadu kaošto sa Rusijom, bila bi kušnja snage, koja je opasna i za Njemačku. Takav bi mir promijenio svijet u strašni vojnički tabor. Svijet bi opet išao spavati s puškom u ruci. A onda bi se ostvarili boljševički snovi, i došla bi svjetovna revolucija“.

Iz slavenskog svijeta.

Iz Slovenije. Glavna skupština „Slovenske Matice“, koja se obdržavala dne 28. prošlog mjeseca u Ljubljani, ne bijaše, kako se očekivalo, ni burna ni živahnja — ne, čapace ni srdačna ne bijaše. Nad njom je lebdio kao Damoklov mač — službeni „besel“, „warnung“ što li, što je svako osjećao. Nekoliko je puta zavladao u dvorani muk. Ledeni riječima, bez krvi, bez boje, otvorio je potpredsjednik vitez Grasselli skupštinu. Nije se našlo nikakve toples srdačne riječi za prošla ljeta, za patnje članova „Matrice Slovenske“, za patnje njezinog predsjednika i za pokušaj ubijstva društva. Nije se našlo toples riječi, jer se je nije smjelo naći. I kad su bile sve formalnosti dovršene, kad je bilo rečeno i zaključeno, da će pristojbina za „Maticu Slovensku“ iznati od salda 8 kruna godišnje za članove prinosnike, a 200 kruna za zakladatelje, jer su troškovi i izdaci užasno poskočili, što se i brojkama dokazalo, kad cito novi odbor bio gotovo jednoglasno izabran (glasovalo je 769 osoba) — a u dvorani je zavladala grobna tišina, digao se Ivan Hribar i upitao, je li istina, da je od oblasti naloženo, neka se o politici ne raspravlja. Potpredsjednik je vitez Grasselli izjavio, da on nema nikakve naredbe, a niti naloge, jer da vlast ipak nije tako neoprezna, da im izdade naredbe, samo da je bio upozoren, neka se u interesu „Matrice Slovenske“ izbjegne svakoj raspravi o političkim pitanjima i upoće svakom razgovoru, koji bi mogao biti u dodiru s politikom. Tomu da će on druge volje udovoljiti, jer da se radi o opstanku „Matrice Slovenske“. Hribar je na to odvratio, da se na žalost mora zadovoljiti samom konstatacijom, da nije usred „opomene“ vlasti na današnjem sastanku moguće govoriti o prošlosti društva i njegovom budućem djelovanju. Na to je opet zavladala duga, teška i nesnosna tišina, do kada potpredsjednik zaključio zbor riječima: Izabraste nove vozare; mislim, da ne mogu zaključiti važnog ovog općeg zabora ljeplje, nego uz želju, neka „Slovenska Matica“ bude srećna i mogućna, i nek joj bude sudbina milija. (Povik: To je već politički!) Novim vozarićima neka se posreći ustajati s vozom na pravom putu, kako bi se ostvarila moja želja: „Slovenska Matica“ vivat, crescat, floreat! Skupštinar se na to razidje... *

Ceskomajdžarski spor. Ovih je dana došlo češko-slovačko pitanje u raspravu u ugarskom odjeku za izbornu reformu. „Venkov“ saznaće o tom

ove potankosti: Zastupnik je Andor Kozma, koji je izabran u čisto slovačkom kotaru, rekao, da makar osjećali niži slojevi slovačkog naroda patriotski, ipak će pasti žrtvom češkim agitatorima, ne stane li se tomu na vrijeme na put. Dio slovačke inteligencije, rekao je on, već je idavno češki, a taj je dio pripravljen, da smjelo i okretno potpiše mržnju proti Mađarima, kao što pri izborima u državni sabor, tako i pri izborima u općine i županije. Zato grozi Ugarskoj ne slovačko nego češko pitanje, jer češki jezik tamo nenadano potlačuje slovački. Ovi slovačko-češki zastupnici, kad se ne bi na vrijeme zauzele stanovište protiv toga, ne bi nipošto u austrijskoj, nego baš u ugarskoj zastupničkoj kući besmranno zahtijevali prijenje 13 županija k Českoj. Zato je neophodno potrebno, veli govornik da je, da se promijeni ustanova osnove, koja se tiče laktivnog i pasivnog izbornog prava, te da se ostvari samostalna mađarska vojska, a policija da se osobito s obzirom na narodnosnu području dobro organizuje. Iznesao je izjavu, koju dade slovački vodje u češkom listu, u kojoj se vidi „češka deklaracija je radostan pojav i ona je simpatična; mi osjećamo jedno sa Čehima, deklaracija je vanredni politički potec na štu premja mađarskoj državi. Zahvalni su češkoj braći, da danas svia Evropa govori o zaboravljenom slovačkom narodu. To je češka zasluga“.

Iz Poljske, „Kuryer Codzennemu“, što izlazi u Krakovu, saopće bečki dopisnik: Poluštubeni organ ministarstva izvanjskih posala „Polnische Press-agentur“ podaje informacije, da će se uredjenje granice Poljske i Ukrajine oprati eventualno o liniju Buga. „Venkov“ piše: Bug je pritok Visle i Istočna granica Holma, koji na zapadu graniči s rijekom Wiepr. Kad bi dakte Bug postao granicom izmedju Poljske i Ukrajine, znaće bi to, da će se celo Holm, koji je kod Poljsku iznizao takovo ogorčenje, biti pripojen budućoj poljskoj državi. No čela ta vijest, po svojoj stilizaciji, ne čini se istinom. — Krakovska „Nova Reforma“ prima od neke skupine Poljaka-zarobljenika, koji su rodom iz Holma, a sad živu u taoristu u Eibiswaldu u Stajerskoj, pismo, u kojem oni prosvjeduju proti prijenju Holma Ukrajini. Oni vele, da oni nijesu kod kuće vladaju ni kakvih Ukrajina, da ih ni ne poznaju. Holm da je poljska zemlja, dio poljskoga kraljestva. Njihov je „jezik ojcystry“ (otinski jezik) poljski, a ne ukrajinški. Ukrainski vojnici da se sada veselo pripravljaju na odlazak u domovinu, a oni poljski vojnici iz Holma da ne znaju kamo. Oni da mogu živjeti jedino pod krilima bijelog orla. Na koncu vele: „Mi hocemo da se vraćamo u Poljsku, pod poljsku vladu, koja je otkupljena pojškom krvi. Strašna je naša muka, jer ne znamo što da učinimo“. — Grad Lodž mora da plati njemačkoj vladu radi svog držanja globu od 100.000 maraka.

Na putu u borbu.

„Uvjeren sam, da će nakon dugih i krvavih bojeva, Slaven, kao končani pobjednik, postupati s svojim neprijateljim velikodusnije nego li je to bilo Rimska, Germani i Mongoli.“

Patački, „Moja zadnja pobjeda.“ Kad je jedan između najznamenitijih čeških ljudi, auktor djela „Labyrinth svijeta“, Jan Komenišky, morao da na početku križnog puta, što ga je imao češki narod izu bitke bjelogorske da prevazi, morao da ostavi domovinu i traži utočište u progonsku po tadijim državama, rekao je veliku riječ: „Vjerujem, narode moj mi, da će uprava tvojih stvari doći opet u ruke tvoje“. Rekao je to takovim prirodnim uvjetenjem, da češko srce nosi još dandanas te riječi u sebi kao dragu baštinu, koja će ipak jednom doći do vrijednosti. I češki zastupnici pozivaju se na svojoj konstituanti dne 6. siječnja na riječi svojih predaja, i u manifestu češkoga naroda navadjuju stanovište, koje je češki narod bio zauzeo za vrijeme njemačko-francuskog rata godine 1871. — I koliko mi probirali češku povijest, uvijek nalazimo Čehe u borbi za svete ljudske ideale: istinu, pravdu i slobodu. Kao sunce čista blistaju se u povijesti te borbe sveta imena mučenika, misilaca, kulturnih radnika i nepobijedivih „božjih bojovnika“, u borbi za pravednu češku stvar. I današnja češka politika ima svog oslona u prošlosti. Cesi injesu bili izdajice svoje dohotvine, oni su se borili za svoju stvar proti cijelom „ku turnom“ tadašnjem svijetu, proti rimskome carstvu i rimskome papizmu, jer je to obavio vodilo proti Češkoj križarske ratove. I čas je u toj borbi češki lav stajao višoko, kao pobjednik, čas je opet bio potlačen na zemlju, mrevario i izdisao, ali uvijek ponosan i svijestan, da je njegova borba, borba za pravednu stvar, koja mora pobijediti — Mi, hrvatski dio jugoslavenskog naroda, imamo drugičiju povijest. Naša je povijest istina junačka, „samo velik zbor pjesama“, jer je naša prošlost puna borbe, puna krvi, stradanja, ali i puna teških razvođanja. Naš je narod bio vjeran narod, koji se borio hrabro za državu i dinastiju, i svojim životima štitio zapad, koji se dotle duševno razvijao. Ali nagrada za njegovu požrtvovnost nije nikad bila doстоjna njegove borbe. Vjernost je našega naroda bila plaćana nezahvalnošću, proganjanjem, osuđivanjem,

tamnicama i vješalima. Na žalost je to bičevanje, dobro osnovano, uvijek onda popuštao, kad je opet bila potreba našega naroda... I tako smo živjeli stoljeća, uvijek očekujući milost od krvnika. Ovdje, ondje pojavio se gdje kada slobodniji duh, ali uvijek osamljen, te bi onda doskora opet zamro. I proazila su desetljeća i stoljeća, a mi smo čekali, dogovarali se, popuštali. Nije to bio ni život ni smrt, bilo je neko neprirodno umjetno mrtvilo, u koje bi naš narod iz svakog pritiska zapadao. Nikad nije naš narod poput češkoga vodio otvoren boj na život i smrt proti tiranu, i nikad nije naš narod bio hametom poražen, kao što i češki. Zato i nije nikada mogao da ustane preporodjen, jer je uvijek živio istim mrtvačkim životom. — A i iz krvni proliveni, Nov se porod snažni džde — Mirk kano sure stene! — (Milan Gortan: 30. travnja.) A sad reć bi, da je taj čas nadošao. Odluka će pasti. To osjećaju svi: i mi i oni. Samo, da se oni te odluke plaše, dok se mi nasuprot čvrsto nadamo. Naša štampa, t. j. ona u Hrvatskoj, najavlja takodjer tu odluku i alternativu, pred kojom stojimo: Otvorena borba na život i smrt, koncentriranje svih sila za jednim stalnim ciljem, koji vodi ili do pobjede ili, do poraza, ili pak popuštanje, sklapanje novih sramotnih kompromisa, novo robovanje, koje se ima protegnuti u beskonacnost. Hrvatski narod treba da odabere, a i odabrao je već, kako se čini, ono prvo: Pobjeda ili poraz, i jedno i drugo donijet će nam spas. Budemo li poraženi, ostaviti ćemo časnu uspomenu, ostaviti ćemo ukratko naraštaju. — Ali ipak, končna je pobjeda naša, hrvatska, jugoslavenska, jer je to pobjeda istine nad knjiži, pobjeda pravde nad podlošću, pobjeda prave čovječanske kulture nad barbarstvom. Razvitak u historiјe ne pozna okovova. U čvorom osvjeđenju, kada uskraćuje mora dieci, nastupam i ja ponovno svoj križni put! Mirk Morsky.

Domaće vijesti.

O novo osnovanoj aprovizačionoj komisiji za Istru, primiamo: Zastupnici svih istarskih općina izabrali su na sastanku u Kozini dne 24. siječnja jedan odbor, kojemu bje dana zadaća, da poduzme sve korake, koji bi vodili k poboljšanju aprovizačionih prilika u Istri, i da učini sve moguće i potrebito, e bi se uspjelo postignuti separaciju aprovizacije za Istru od zemaljske aprovizacijske komisije u Trstu. Taj odbor zamolio je sve kompetentne oblasti u Beču i u Trstu, da bi živeži a osobito meljiva za Istru bili doznačeni i transportirani sa što moguće većom točnošću i brzinom, i da bi meljiva za Istru bila otposljana izravno istarskom uredu za nabavljanje živeža. Da li će ove oblasti htjeti i moći odgovoriti ovim molbama odbora, moći će se lako opaziti u buduću. Jedna od glavnih zadaća tog odbora bila je organizacija aprovizacije, osobito pak ustanova reda za nabavljanje živeža, imenovanje eksekutivnog odbora i ekonomskog vijeća. Zastupnici istarski općina držali su se kod biranja osoba, koje su pozvane da služe u korist pokrajine, principa, da ove poznaju natanko potrebe pokrajine i da su u stanju, da pružaju uredu za nabavljanje živeža točne informacije o mjesnim prilikama pojedinih kotara pokrajine. U spomenutom sastanku u Kozini izabrani odbor opunovlasi je zemaljsku upravnu komisiju Istru, da imenuje članove eksekutivnoga odbora i ekonomskog vijeća, što je ona učinila razaslavši odnosne dekrete. Kod biranja obaziralo se na socijalne i narodne prilike Istre. Do promjene ovdiye spomenutih eksekutivnih organa moći će doći onda, budu li interesi i prilike zahtjevale, budući da je želja koliko zemaljske upravne komisije Istru toliko u Kozini izabranog odbora, da se po mogućnosti dodje u susret svim opravdanim željama pučanstva Istre. Opaža se konačno, da osim 14 članova gospodarskog vijeća ureda za nabavljanje živeža zamoljeni su takodjer i istarski zastupnici na parlamentu, da sudjeluju kod njegovih sjednica.

Uplisivanje učenika u srednju školu. Roditelje onih učenika c. kr. gimnazije, c. kr. realke i c. kr. realne gimnazije, kojih djeca se sada nalaze u Puli ili, kojih će se djeca u kratko vrijeme povratiti, pozivlje c. kr. tvrdjavnim komesar, da se prijave još tijekom ove sedmice izmedju 10—12 sati prije podne i 2—4 sata popodne kod c. kr. kotarskog školskog nadzornika Bazilija Bearza (c. kr. kotarsko poglavarstvo, III. kat, vrata broj II.).

Zabava u dobrotvorne svrhe. Učenici i učenice talijanskih škola priređuju u srijedu, dozvolom tvrdjavnog povjerenika, ponovnu zabavu u dobrotvorne svrhe. Čist će prihod djelomično ići u korist odbora gospodja za ratnu pomoć, djelomično potpornom odboru, a djelomično u korist zaklade za siromašne učenike iste škole. Zabava započinje u 5 i po sati popodne.

Normativne dnevnice za poljodjelske radnike. U smislu naredbe c. kr. ministarstva za poljodjelstvo od dne 31. siječnja 1918 L. D. Z. br. 37, određuju se slijedeće normativne dnevnice za radnike, što ih općina odredi za poljodjelske radnje na tadijim zemljistima. 1. Bez hrane: Težacima K 5.— dnevnice, težakinjama i djeci do 16 godina K 3.50 dnevnice. 2. Sa hranom: Težacima K 2.— dnevnice, težakinjama i djeci do 16 godina K 1.—

Mlodari za našu srednju školu u Puli. Preko upravnog lista stigli su slijedeći doprinosi: Sakupljeno po gosp. Antunu Cerovac, trgovcu iz Pazina, među malenim društvom na dan pusta K 41.— Tome je darovaо gosp. Ivan Banovac c. kr. živinai K 10.— Položio je prijatelj naše škole u restoranu Cozzio K 20.— Dalje poteže g. Jure Poša K 3.— a gosp. Mate Poša K 2.— Ukupno K 76.—; zadnji iskaz K 51.273.43; sveukupno K 51.349.43. Živjeli dični radoljubi! Tih i neumorno naprijed sve do osnutka naše srednje škole!

Prodaja ribe. U slučaju, da prispije riba, prodavat će se ona danas. Pravo kupovati ribu imaju danas vlasnici karata: počevši od broja 8601.

Dnevne vijesti.

Riba je našega mora, ali je mi uza sve to ne čemo jesti. „Domovina“ javlja: Ured za ratnu prehranu izradio je načrte za opširno ribarenje na Jadranskom moru. Glavna će ribarska postaja biti u Voloskom, gdje će se sagraditi velike sušionice za ribe. Misli se na opširno ribarenje, kamo što je njemačko u Sjevernom moru. Ali Nijemci love ribe slabije kakvoće, dok će naše naprave biti uvedene za plemenitije vrste ribe, ali jesti ih ipak nedemo — mi.

Knez Fürstenberg govori u ime „austrijskih naroda“. „Venkov“ piše: Knez Fürstenberg, o kojem nitko ne zna, da li je pripadnik naše ili njemačke države, podao je prošlih dana predlog skupinama gospodske zbornice, neka izjave volju ustrojiti uz savez s Njemačkom, te neka izrave povjerenje grofu Czerniu. Stranka je ljevice i sredine predlog prihvatio, dok je strana desnice postigla blistveni promjeni. Ali glavno je to, što upravo knez Fürstenberg podaje slične predloge i radi čega to baš u ovo doba? Ta nijesmo čuli, piše „Venkov“, da bi savez s Njemačkom bio uzdrman, radi kojeg dakis razloga se sada izražuje volja austrijskih naroda, da uza nj ustrojaju!

Prosvojeto.

Izdaja „Matica Hrvatske“. Izdaja „Matica Hrvatske“ za godinu 1917. (III. kolo) već su doštampana, pa će se koncem mjeseca ožujka prestati razdobljavanje izdaja I. i II. kola uz prinošnju cijenu od K 750 sa otpremom i poštarnom, a otputet će razdobljavanje knjiga za godinu 1917. Izdaja I. i II. kola keo i potpuna izdaja godišta 1907. i 1908. ne će se moći više naručivati ukupno, nego će se odrediti cijena svakoj knjizi iz tih godišta napose. Zato se mole svi povjerenici, koji ne dosada nisu javili, da to čim prije učine, jer se od 1. travnja ne će više primati primorski za I. i II. kolo. Isto se tako mole svki zakladnici, društva, čitaonice itd., koji nisu dosada podigli svojih knjiga, da se izvole bezuvjetno do 1. travnja javiti i označiti točnu adresu, kamo da im se zaostale knjige otpremi. Matica imade još velik broj izdaja I. i II. kola, kao i godište 1907. i 1908. pa se mogu do konca ožujka naručiti uz dosadašnje cijene za primorske (K 750 s otpremom i poštarnom). Iza tog raka povisit će se cijena knjiga radi sve veće skupocje i silno poraslih troškova oko otpremanja. Potanje o izdajama za godinu 1917., o cijeni kao i danu razdobljavanja javit će se u novinama, a povjerenici će se obavijestiti kao i dosada.

Mali oglasnik

KINO CRVENOG KRIŽA

Ulica Sergija broj 34.

Današnji raspored

Frank Hansova sreća.

Drama u 4 čina sa Viggom Larsen.

Početak: 2:30, 3:40, 4:50, 6, 7:10.

Neprekidne predstave.

Uzlaznica: I. prost. 1 K; II. 40 h

Uči se može kod svake slike.

Ravnateljstvo si pridržaje pravo promijeniti raspored.

Kuplo bi se

Uzvuci stroj. — Adresu prijaviti na upravu lista.

Velik izbor listovnog papira

u mapama i kutijama preporuča Papirnica J. KRMPOTIĆ - Pula.

Oglasujte

u „Hrvatskom Listu“

4. razred
9. razred. lutnje
mogu se dignuti do II. o. mj. kod poslovnic
razredne lutnje Jos. Krmpotić u Puli.

ISTARSKA POSUJILNICA U PULI

registrirana zadruga na ograničeno jamčenje

ulica Carrara br. 4, vlastita kuća

„Narodni Dom“.

Podružnica u Pazinu.

Prima uloške na štednju, te ih ukamačuje sa

4% kamata

Eskomptira mjenice uz najpovoljnije uvjete i daje zajmove na nepokretnino.

Uredovni satovi: od 9—12 prije pod. i od 4—6 popodne.